

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevih ulicah št. 8. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak torek in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 kron, 3 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 18 kron, pol leta 6 kron 50 vin. Naročninam se pošilja upravnistvo, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat, večje inserate in mnogokratno inseriranje snaten popust.

Zborovanje političnega društva „Maribor“.

Skoraj brez vsake osebne agitacije, edinole na poročila v časopisih in na posebna tiskana vabila se je zbralo v nedeljo, 28. maja, ob 3. uri popoldne v mali dvorani „Narodnega doma“ v Mariboru okoli 150 mož iz celega političnega okraja mariborskega, da zaslišijo poročilo političnega delovanja svojih poslancev in veljavnih voditeljev. Izmed poslancev sta bila navzoča le gg. deželna in državna poslanca Franc Robič in dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj; nadalje se je udeležil zborovanja tudi g. Iv. Rebek, predsednik „Obrtnega društva“ v Celju ter je bil priglašen kot govornik.

Ob 3. uri otvori podpredsednik političnega društva „Maribor“, kanonik dr. Ivan Mlakar, zborovanje s besedami: Truplo, ki ne kaže življenja, se smatra za mrtvo! Isto je tudi pri družtvih. Kar ga posebno veseli, je to, da niso navzoči le zastopniki mest in trgov, ampak da vidimo na današnjem zborovanju posebno veliko število posestnikov — kmetov.

Državni poslanec g. Franc Robič poroča nato o državnem zboru: Kakor se kaže od dne do dne, je bil odstopivši ministrski predsednik Körber že davno zrel za odstop. S svojim odstopom je omogočil (!) češkim in jugoslovanskim poslancem, da so opustili obstrukcijo in vsled tega je začel državni zbor zopet delovati. Postala je poslanska zbornica precej delavna. Dovolilo se je nabiranje vojakov, tako da ministrskemu predsedniku ni bilo več treba rabiti zloglasnega § 14, kakor je to bilo dozdej. Odkazal se je pa tudi proračun svojemu odseku v pretres. Da pa proračunski odsek še ni dovršil do danes svojega dela, kakor je to upal ministrski predsednik, temu so vzrok razna kočljiva politična vprašanja.

Tako vprašanje je v prvi vrsti celjsko vprašanje. Kakor smo zvedeli od zanesljivih strani, je Körber o priliki nekega važnega glasovanja nas naravnost prodal (ogoljufal) (Sramota!), ker nemške nacionalne stranke v neki važni zadevi niso hotele glasovati za vlado. (Ogorčeni medklici!) Žal, da so potem tudi nekateri slovenski politiki vlado podpirali v tem postopanju ter ji pomagali iskati prostora zunaj Celja! — To celjsko vprašanje je že stalo na dnevnem redu proračunskega odseka, ali ker so slišali, da hočem jaz staviti predlog, da se spremeni besedilo „pri Celju“ v „v Celju“, je spet zginilo s površja. Seve, pri prihodnjem zasedanju drž. zbora se mora rešiti tudi to vprašanje! Omeniti pa moram tudi, da zmagamo v odseku samo v tem slučaju, če glasujejo z nami Italijani; isto velja za glasovanje v zbornici.

Kako nezdrave so politične razmere pri Slovencih sploh, posebno pa pri njih zastopnikih v drž. zboru, se je pokazalo pri vsenčuliščnem vprašanju. Že 5. maja je prinesel „Slov. Narod“ imena onih, ki so se v tej zadevi oglasili k besedi ter piše, „da se od Šusteršičevega kluba ni oglasil nobeden“. 10. maja piše isti list, da so klerikalci sklenili podati glede italijanskega vsenčulišča v Roveretu kratko izjavo. Za kaj se je šlo pri tej stvari? Imeli smo vladin predlog in šlo se je zato, ali se izroči ta predlog odseku šele po debati, ali kar brez debate. Vse velike stranke so odklanjale debato, ker smo pa mi in nekatere manjše nemške stranke temu ugovarjali,

se je otvorila debata. Jaz pa sem v našem klubu bil takoj tudi zato, da stvari ne tiramo do velike debate, temveč da podamo samo kratko izjavo. To se je tudi zgodilo. Nato je „Narod“ začel o tej stvari prav po otroče pisati. Posebno, kar piše, da smo v zvezi z nemškimi klerikalci, to ni res! Mi vemo, da so konservativni Nemci glede narodostne politike ravno tako narodni, kakor nacionalci! Moram torej to pisarjenje „Naroda“ resno zavrniti!

V zadnjem času se je tudi mnogo pisalo in govorilo o rekonstrukciji ministrstva in sicer v tem smislu, da dobijo velike stranke v ministrstvu svoje zastopnike. Nemško ministrstvo je dandanes izključeno, to vidijo sami. Tudi ministrski predsednik zahteva rekonstrukcijo v zgornjem smislu, ker le na ta način si more pridobiti vlada v državnem zboru stalno večino. Kandidatov za to ministrstvo je mnogo (smeh) in ravno to je pa tudi vzrok, da ne pride do rekonstrukcije. Tako so nekateri uplivni nemški poslanci, ki so bili navedeni v teh kombinacijah, začeli govoriti proti; tudi so Nemci rekli, da je za nje uradniško ministrstvo bolje (pfuj!), ker vsako uradniško ministrstvo je dozdej vladalo v nemškem duhu. Iz teh vzrokov se je to vprašanje — pet odstranilo z dnevnega reda. Pa če pride do sprave med Mladočehi in Nemci, je tako ministrstvo gotovo, vendar mislim, da to ni v interesu Mladočehov; kajti skoraj gotovo bodo oni pri prihodnjih volitvah izgubili mnogo mandatov na češke agrarce in se torej njihovi ministri ne bi mogli naslanjati na dovolj močne stranke.

Kar se tiče nas Slovencev, je najbolje, da se v to stvar ne vtikamo(!)

Govornik omeni še dopolnilne volitve v Mariboru ter reče med drugim: Pokazala se je zelo interesantna družba c. kr. uradnikov (smeh), katero sta porodila grof Gleispach (pfui-klici!) in baron Mansi. Jaz tema dvema gospodoma javno častitam. (Živio! Odobravanje!)

Gosp. dež. posl. dvor. svetnik dr. Ploj govori o razmerju med Avstrijo in Ogrsko. Razmotriva jako obširno zgodovinska razmerja med obema državnima polovicama. Olkar so Madžari leta 1526. izgubili suvereniteto, so vedno občutili močno roko Habsburžanov. Vendar kot dobri politiki in kot narod, ki ljubi prostost, so porabili vsako nepriliko Habsburžanov, da bi zopet priborili Ogrski izgubljeno suvereniteto. To se jim dolgo ni posrečilo, kajti, kar je vlada v stiski obljubila, da bi si pridobila ogrsko pomoč, na to je vselej zopet popolnoma pozabila, ko se je izkopala iz zadrege.

Leta 1866. je vlada zopet potrebovala ogrske pomoči, a tokrat so ji Ogrji še-le ustregli, ko je cesar sam priznal veljavo zakonov iz leta 1848. Po za Avstrijo nesrečni bitki s Prusi je bilo Ogrom še posebno sovraštvo ministra Beusta do Prusov v korist, da so se skoraj popolnoma rešili Avstrije in sicer še celo na ta način, da so se priznale Ogrom pravice, Avstrijcem pa bremena.

Še-le, ko je bila že sklenjena pogodba z Ogrsko, je vlada sklicala na Avstrijskem deželne zbore, še-le sedaj je mislila na to, da treba tudi avstrijske kroge vprašati za dovoljenje glede pogodbe. Sklicala je torej deželne in državni zbor: Nemci in Poljaki so kratkomalo brez obotavljanja glasovali za pogodbo in vlada si je zopet oddahnila. Posebno so Nemci glasovali za pogodbo zato, ker so si mislili, da si bodo ohranili vsaj hege-

monijo nad Avstrijo, ako jim tega že ni mogoče nad celo monarhijo. In zato ravno so izdali ta del države Madžarom.

Nemci so nas izdali; toda zdaj, ko vidijo, da iz nameravane večne hegemonije nad Avstrijo ne bo kruha, nimajo več interesa na tej pogodbi, zdaj hočejo naenkrat boj proti Madžarom. In v tem trenutku naj bi jim pomagali tudi mi Slovani!

Slovenci posebno moramo v tem vprašanju zelo trezno postopati; mi nimamo povoda Nemcem pomagati do zmage nad Madžari. Naši in nemški interesi so v tem oziru popolnoma različni. Kaj nas briga skupna armada, kaj nas briga nemški poveljni jezik? Mi zahtevamo samo, da armada ne sme biti germanizatorični zavod. (Tako je!) Mi zahtevamo, da se tam spoštujejo narodne pravice vseh narodov, to čisto glede polkovnega jezika!

Tudi v gospodarskem oziru ne izgubimo Slovenci mnogo, ako pride do ločitve od Ogrske; izgubo bodo imeli le Nemci sploh in industrijalci.

Naše postopanje glede tega vprašanja si torej mislim na ta način, da opazujemo, kako se dogodki na Ogrskem razvijajo. Če bi imeli postaviti za brambo narodnih manjšin, bi bila tudi deželna avtonomija dobra in to bomo morali zahtevati. Pomisliti moramo, da zahtevamo narodno avtonomijo sami Slovenci in Rusini, vsi drugi so proti temu, torej je popolnoma nemogoče, da bi mi proti tako ogromni, tej misli nasprotni večini, mogli kaj opraviti. (Živahno odobravanje!)

K besedi se oglasi g. dr. Pipuš: Se zahvali za poročila. Vendar, da se stvar zjasni, moram priznati, da mi prav nič ne ugajata nasveta obeh poslancev, da naj bi Slovenci samo opazovali, kako da se stvari razvijajo. Tako glede ogrskega vprašanja, kakor tudi glede rekonstrukcije ministrstva naj bi Slovenci posegali vmes in povsod in zmiraj skušali braniti pravice naroda slovenskega. Osobito kar se tiče ministrstva: Ako ne moremo spraviti Slovencev v ministrstvo — so žalostne slovenske politične razmere pač edine krive, ki to zabranjujejo! — naj vsaj gledamo, da dobimo ministra — rojaka.

Posestnik M. Čagran iz Studencev pri Mariboru se zahvali poslancem, da so se potegovali za slovensko kmetijsko šolo. Pozivlja poslance, naj stavijo vse, da se gospodarsko stanje kmetijstva, ki je na robu propada, povzdigne. Posebno treba poskrbeti za dobro organizacijo. Govornik opozarja poslance tudi na nesramno, tiransko postopanje c. kr. uradnikov napram kmetom in prosi, da se tem ljudem gleda bolj na prste.

Na to govori krasne besede slovenski mladenci Grandušek iz Spod. Kungote v Slov. goricah. Njegov govor priobčimo prihodnjič dobesedno.

Tajnik društva „Maribor“, g. prof. dr. Karol Verstovšek poda poročilo društvenega delovanja v zadnjem letu. Omenja osobito lanskih deželno-zborskih volitev v četrti kuriji in zaupnega shoda meseca decembra v Mariboru, ko se je že šlo za obstrukcijo v deželnem zboru.

G. dr. Fr. Rosina poroča kot blagajnik o denarnem stanju društva. V zadnjem letu je bilo prejemkov 585 K 30 vin., izdatkov 549 K 48 vin., ostane 35 K 82 vin. Sledanje premoženje društva znaša 420 K 76 vin.

Ko še g. kaplan Vračko iz Jarenine priporoča društvu boljšo organizacijo zaupnih mož po farah, preide g. predsednik zbora na volitve

in se izvoli sledeči odbor: Čast. g. kanonik dr. Ivan Mlakar, predsednik; odborniki: posl. Robič, dr. Fr. Rosina, prof. dr. Verstovšek, Anton Korošec, dr. Pipuš, Fr. Pišek, Fr. Thaler, Lorber (Sv. Peter), župnik Muršič. Namestniki: Lojze Glaser, Hlebič, Lingl. Pregledovalca računov: Berdajs, Veras.

Pri običajnostih govori g. Ivan Rebek iz Celja o tem, kako bi se najuspešneje poskrbelo za obrtniški naraščaj. Vsebina govora prihodnjic; danes omenimo le, da je g. Rebek vsem navzočim v resnici naravnost iz srca govoril, kakor pričajo tudi priznavalne besede g. Novaka iz Slovenske Bistrice in g. dr. Pipuš-a. Obžalovanja vredno je le-to, da predsedništvo potisne tako važno zadevo, kakor je ta, čisto na konec zborovanja, ko je že vse zmučeno in se ne more več udeleževati debate z isto marljivostjo, kakor stvar zasluži. Sicer pa je bilo to dobro vsaj v toliko, da Celjani vsaj nekoliko spoznajo naše ljudi.

Končno se je govorilo še o znanem sklepu mariborskega mestnega sveta glede slovenskih napisov, in nam je predsedništvo obljubilo, se za stvar resno zavzeti. Bil bi čas!

Ob 6. uri zvečer zaključil g. predsednik z običajnimi formalnostmi zborovanje.

II. poučno potovanje kranjskih kmetovalcev.

Z ozirom na razglas podpisanega glavnega odbora z dne 10. maja t. l. javljamo, da je poučno potovanje na Štajersko, oziroma Koroško zagotovljeno ter da se bo vršilo po niže označenem sporedu od 13., oziroma 14. do 17. junija t. l.

Prijave za udeležbo sprejema podpisani odbor še do 8. junija t. l.

Voznja v tretjem razredu bo stala 25 K, v drugem razredu pa 50 K. — Vsak udeleženec naj pošlje najkasneje do 8. junija t. l. podpisanemu odboru 25, oziroma 50 K, da se mu bo mogel pravočasno priskrbeti sešitek voznih listkov. Vse potne stroške nosi vsak udeleženec sam. Voditelj izleta, g. mlekarški nadzornik Legvart, preskrbi vse potrebno glede vozov, prehranitve in prenočišč.

Udeležniki se zberó v torek, dne 13. junija zvečer med 9. in 10. uro v hotelu Lloyd v Ljubljani, oziroma pridejo pravočasno na južni koldvor, da se odpeljejo s poštnim vlakom ob 12. uri 15 min. ponoči od torika 13. na sredo 14. junija. Udeleženci na tej progi, ki ne pridejo v Ljubljano, naj vstopijo v ta vlak.

V sredo, 14. junija po dohodu vlaka v Wildon ob šestih zjutraj bo zajutrak ter takoj potem odhod z vozom v Waldegg na posestvo viteza Plessinga, kjer bo ogledovanje velikanske reje prasičev (400 prasičev), izdelovanje sadnega šampanjca ter sirarne. Iz Waldegga se udeleženci vrnejo preko graščine Herbersdorf — kjer si ogledajo velikanske sadovnjake — nazaj v Wildon, kjer bo kosilo. Po kosilu odhod v Gradec. Tam si še isto popoldne ogledajo vzorno perutninarstvo deželnega zavoda v Feldhofu ter deželne kmetijske šole v Grottenhofu. Ogled mesta Gradca in prenočevanje.

V petek, 16. junija zjutraj ob petih odhod na štajersko deželno šolo za živinorejo in planinarstvo v Grabnerhofu ter ogledovanje vzornega planinarstva v Buchau. To ogledovanje se bo vršilo pod vodstvom tamošnjega vodje, znamenitega živinorejca dr. Schupplija. Kosilo v Admontu, potem odhod v Kaisersberg, kjer si izletniki ogledajo vzorno sirarno in živino nekaterih posestnikov. Po večerji odpotovanje v Judenburg, kjer bo prenočevanje.

V soboto, 17. junija zjutraj z vozom odhod na planine živinorejske zadruge v Judenburgu, potem v Talheim in v Št. Lamprecht, kjer bo kosilo. V Št. Lamprehtu ogledovanje vzorne živinoreje tamošnjega benediktinskega samostana in posestnika Zedlacherja. Iz Št. Lamprechta odpotovanje zvečer ob sedmih čez Trbiž v Ljubljano.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe za Kranjsko.

Ljubljana, 25. maja 1905.

Št. ljske novice.

— Blamaža za blamažo tepe naše Nemce; v jamo, katero kopljeje vsak čas za Slovence, se vsakokrat vrnejo sami. Padejo pa navadno tako imenitno, da je kar veselje. Dne 14. maja so s svojim „Turnerfestom“ obudili skoraj pomilovanje celo od naše strani. Kajti krčmar Šani v kobači (okoli Celja pravijo „kobači“ — kurnik), je milo tožil, da mu jo Helčl s svojim faliranim „Turnerfestom“ napravil škodo, ki znaša svojih 300 K. No in pretečeno nedeljo, dne 21. maja so nam veliki plakati po brzojavnih drogih naznanjali (na hiše si naši ljudje za nobeno ceno ne dajo in nikakor ne puste več obešati te židovske reklame), da se bo ta dan vršil v „Südmarkhofu“ — „Burenkrieg“. A že predpoldne sem opazil, da je jata vrabcev, ko si je ogledala ta kričeca

naznanila, mahnila jo kar naravnost proti kobači, — pa ne notri, — v kobače pridejo sami stari purmani in petelini — in tam je ta vrabčeva družba klicala: Helčl, „purenkrig fuč“, Šani, z racami, goskami nič! Res burska vojska, kjer bi igral Helčl burskega dragonerja z oslom — je splavala po vodi in mastni ostanki od 14. maja čakajo na prazne želodce naših in mariborskih „altajcländerjev“. In če se kje enkrat priredi razstava nemških in nemškutarških blamaž in dolgih nosov, priporočali bi našemu Helčlu, da razstavi svoje. Repnikove, Fišederjeve, Sadujeve ter vseh svojih „kolegov“ dolge nosove, — zlata kolajna, oziroma „grand prix“ jim je zagotovljen za njih veleznamenito zgodovinsko zbirko!

— „Schulvereinska“ šola v Št. Ilju nazadnje. Letos o Veliki noči je več slovenskih staršev, ki so prej pošiljali svojo deco v to mučilnico dalo zapisati v slovensko petrazrednico. A tudi mnogo prvoletnikov, ki jih je Helčl že imel v svojih krempljih, je začelo obiskovati slovensko šolo. Da, pri nas ljudje že spoznavajo, kaj koristi slovenski deci slovenska šola! Še bolj, pa žalibog prepozno, spoznajo starši, ki so dali svoje otroke v nemško šolo, kako neizmerno škodo imajo zato, vsak deseti slovenski otrok, ki obiskuje tako mučilnico, je gotovo — analfabet! Žalostnih vzgledov imamo dovolj! Torej le proč z samonemškimi šolami!

— Očka Reininger — špricani župan žalostne slave — iz Poličke vasi, hoče baje letos na Poličkem Vrhu postaviti takozvani „Deutsches Heim“, kakor poroča „Marburgerca“. In v tej tudi kobači otvori potem ta pristni sin Germanije, ki se šteje za „fortsritlerja“, „Cafee Central“. — Reininger je gotovo tedaj, ko je Bog pamet delil, kumare ali „murke“ vozil.

Domače in druge vesti.

— O parlamentarnem delovanju slovenskih državnozborskih poslancev so zadnje dni pisali razni nemški listi. Ni jim všeč, da se naš poslanec, dr. Ploj, resno zaveda svoje odgovorne naloge in vestno zastopa interese slovenskega naroda. Žalibog, da germanski upijati napadajo samo dr. Ploja, ker s tem samo njemu dajo priznanje. V Mariboru pa iščejo Nemci kandidata, kateri bi mu onemogočil delovanje in spodkopal stališče. No, to se seveda ne bo zgodilo, vsaj tako dolgo ne, dokler bo njihov malik neki Wastian, o katerem piše „Slov. Narod“, da je Vsenemec najborniranejše vrste. „In kdo je ta Wastian? Star prepit vsenčiliški dijak, ki se nazivlje „pisatelj“, ker je napisal nekaj stupidnih stvari za „Grazer Tagblatt“ in „Wochenblatt“, in ki je med Nemci zaslovel, ker se je že parkrat udeležil romanja na Bismarckov grob. Kakor se zdi, zadostujejo take „sposobnosti“ za resnega kandidata v mariborski mestni skupini, zakaj šod zaupnikov je sprejel z veliko večino kandidature Henrika Wastiana za mesto državnozborskega poslanca in skoro gotovo je, da bo mesto Maribor v bodoče zastopal v parlamentu dijak.“

— Še enkrat požarna bramba na Vranskem. Naravnost škandal je, ako se nahaja v Savinski dolini kako društvo, ki ne deluje na strogo narodnem programu. Še večji škandal pa je, če si upa tako društvo prirediti veselico. Trmoglavost vranske požarne brambe presega že vse meje. Načelnik vranskega „fajerbera“ je poštar Kladnik, podnačelnik pa trgovec Johann Laurič. Še enkrat kličemo vsem sosednim požarnim brambam: Pustite nemškutarje na cedilu ter ne omadežujte svojih slovenskih imen! Prosimo, da se nam sporoče imena društev, kakor tudi posameznikov, ki bi se morebiti vdeležili veselice vranskega „fajerbera“. Sicer pa o vranski požarni brambi še ni izgovorjena zadnja beseda.

„Celjsko pevsko društvo“ prosi slavno občinstvo, naj pride točno ob pol 8. uri zvečer h koncertu z ozirom na tujce in z ozirom na to, ker se začne ob pol 10. uri slovenski raj. Ob pol 8. uri se začne koncert in se zapro vrata.

— Veliki koncert „Celjskega pevskega društva“ dne 1. junija na praznik Kristovega Vnebohoda bode lep dokaz napredka celjskih Slovencev na polju umetnosti. Svoj obisk je obljubila večina narodnjakov ne samo v Celju, temveč tudi iz vseh večjih krajev od blizu in daleč, celo iz Ljubljane in iz Zagreba. Saj pa se najde jako redko taka priložnost, kjer se nudi občinstvu ne samo umetniški užitek in ob enem raznovrstna zabava, temveč si je vsak gost v svesti, da je denar, kateri se mora izdati, name-

njen v prid „Dijaški kuhinji“, da tedaj nima le zabave, temveč da stori narodno dobro delo.

— III. slovenski raj. Priprave za ta lep in zabaven večer so že skoraj končane in ne bodo zaostajale v ničemer za prvima rajema. Naši vrli gospodje se trudijo, da bi dali celi prireditvi novo lice in zamenjali staro z novim. Nekaj novega in posebnega bode gotovo utica za Prleke, kjer se bodo prodajale vroče gibanjce in, če se spomni naša rodna prleška zemlja na v tujini živeče brate, se boče točilo tudi pristno prleško vino. Gospodje Prleki, ki živite blizu ali daleč, ne zabite priti na slovenski raj in se oglasiti pri prleški utici!

— Grd narodni madež. Glas iz občinstva: Kadar grem v Celju v kakšno slovensko narodno trgovino, vselej se vracam iz nje nezadovoljen, in sram me je v dno srca. Ali ni to vse obsodbe vredna nemarnost, da nekateri Slovenci tudi v slovenskih trgovinah radi lomijo nemščino, kakor bi se bahali z njo! Mene kar speče, kadar sem priča takšnega suženjskega prizora. V narodni trafiki se sliši samo zveličalna „špraha“. In potem zahtevamo od države narodno enakopravnost, sami pa se je ne poslužujemo, kjer nam je ne more in noče braniti nikdo!

— Družba sv. Cirila in Metoda. Kaj je krivo, da se za to — narodno, eminentno važno družbo stori pri nas tako malo? Vsako leto tu ali tam v njen prid kaka veselica in — mirna Bosna! Krive niso temu naše „slabe razmere“, ne „pomanjkanje kapitala“ — kar je pri tem vprašanju po pregovoru „kamen do kamna palača“ — le ironija! Tudi ne širše mase našega ljudstva, ampak: vsa krivda zadene pred vsem našo „inteligenco“ t. j. tiste faktorje, ki bi po svoji duševni naobrazbi in svoji življenski ali politični nlogi si morali šteti v prvo dolžnost, biti drugim v zgled tudi glede požrtvovalnosti, biti še nepončenim masam ljudstva ne le politični voditelji, ampak tudi — vzorni učitelji! Kakor gnoječe se rane s samim prikrivanjem ne moremo zaceliti, tako je tukaj treba priznati neprikrito resnico, kajti spoznavaj se samega sebe, je staro pravilo in prvo zdravilo! Kako se godi ubogemu „narodnemu kolku“, je dosti znano: Starejša gospoda ga prepušča popolnoma „mladini“, češ, saj je idealna, naj le žrtvuje (— če tudi nima nič)! Ko smo mi bili mladi, da ...! (Pri tem pa se ne pomisli, da lahko tudi mladina izgubi svoj idealizem, ako se njenih idealov ne goji z „vzgledi“ od merodajnih strani.) Usojam si glede na to skromno vprašanje: Ali res ni grozno lahko, žrtvovati v tako blag namen le nekaj več in koristiti družbi ogromno in vsemu narodu? Skromni, kakor smo, vzemimo skromen slučaj: kaj bi bilo, če bi vsi naši gg. šefi, n. pr. odvetniki, notarji in veletržci (menim sploh materijelno utrjeni obrtniki itd.) z obširno korespondenco prilepili vsak dan le po en kolek na kako privatno pismo, polagali s tem dar — domu na altar!? Nič bi se njim ne poznalo, ker dva vinarja na dan povprečno vsakdo po nepotrebnem izda, ne da bi mu bilo žal, da si jih ni prihranil, velik pa bi bil uspeh! S statistiko se sicer nerad bavim, hočem pa jo glede družbine koristi le kratko in približno podati. Recimo, da bi bilo na Spodnjem Štajerskem le 50 v ta namen 2 vin, na dan žrtvujočih mož, bi dobila družba na ta način na leto vendar okrog 400 K več. Mislim, da bi družbi te „kronce“ le dobro došle. Da bi moja zahteva bila pretirana in žrtev prevelika, tega pač ne bo nihče trdil; k večjemu bi se dalo ugovarjati, da smo za tako enotno delo premalo organizirani, rekte: narodni! Ker je to žalibog res, treba je tam večje reklame, le-ta pa pri nas silno — šepa! Vse kar se je dosedaj storilo, je še mnogo manj, kakor — nič, zato se učimo tudi reklame od tujcev! Inicijativo bi morala dati družba, pomagati pa ji vsa narodna — tudi posameznike nadzorujoča — društva! In če eden ali drugi te „vsakodneve“ skrbi ne more prevzeti sam, kaj lahka je pomoč: Poveri naj s tem enega svojih uradnikov, ta se bo svoje dolžnosti gotovo zavedal! — Ne morem pa prezreti pri tem drugega važnega momenta: Ako dobi z nar. kolkom olepšano pismo neuk kmet ali kdorkoli, mora vendar radovedno tain on vprašati: „I, kaj pa je to?“ S tem se mu vzbudi prvo zanimanje, s kratkim pojasnilom se mu lahko pove več ko s celournim govorom, in pripovedujočemu doma svojem, kako „ta gospoda skrbi za nas in našo slovenščino“ se mu li ne mora vzbujati ob enem ljubezen do svojega jezika in zaupanje do „te gospode“? Mar to ni nič? Ali ni vredno male žrtve? Mislim da! Istotako bi naj storili svojo dolžnost tudi drugi sloji, posebno župnijski in občinski uradi! Na dan torej z narodnim kolkom vsi, ki ga hranite in tudi oni, ki ga sploh nimate in pomnite: Boljše danes ko jutri! Le tedaj, kadar bo narodni kolek last vsakega izobraženca, bo mogoče na lahek način doseči velik uspeh.

— Iz Rogatea. Naš trg je zagrizeno nemško gnezdo, kjer se sme Slovincem delati krivica, kakor se komu poljubi. Vse nepostavnosti oblasti mirno gledajo in jih s tem odobravajo. Kljub temu, da je sodni okraj do 98% slovenski, ima sodišče samonemški napis zunaj, pa tudi v notranjem je

vse nemško. Napisi pri občini so samonemški, istotako na pošti in drugod. Na kolodvoru bi imeli biti dvojezični napisi, ker jih nikakor nemški gospodje za nič nočejo gledati, raje napisov sploh ne napravijo. To je pač vrhunec nemške nadutosti. Naša šola je samonemška, kjer se učijo otroci hajlati in svojo materinščino zaničevati. Šolski prostori se oddajajo na razpolago nemški šudmarkovski knjižnici itd. Vrsta takih in enakih krivic je predolga, kakor da bi vse tukaj našteali. Kdaj se vendar kdo oglasi za pravice ubogega slovenskega trpina tudi v našem kraju! Se je čas rešitve, zato na dan, slovenski narodni delavci!

Iz Laškega. Poročil se je tukajšnji narodni brivec, g. Blaž Zupanc z gospd. Tončiko Košenino. Bilo srečno! — Bralno društvo je sklenilo v svoji zadnji seji, da bode kolekovalo vse svoje dopise z narodnim kolkom.

Bela zastava. V Konjicah je od 25. t. m., 3. ure popoldne do 26. 9. ure dopoldne na okrajnem sodišču visela bela zastava, ker so bili vsi zaporjaki prazni. To se je zdaj zgodilo zopet prvič po 1. 1892.

„Roparska družba“ na Vidmu. Poročali smo o „morilcih“ onih dveh žensk, kateri sta zgoreli v Stari vasi pri Vidmu v noči od 9. na 10. maja. Res je, da so orožniki preiskovali, kaj je resnice na govorici, da sta bili Antonija Pleterški in Marija Novšak umorjeni in da so „tolovaji“ na to hišo zažgali. Deklina ena 12, druga 15 let stara, sta imenovali orožnikom mnogo oseb, katere so bile baje pri umoru in požiganju navzoče. Te obdolžene osebe so orožniki zaprli. Ena izmed njih je bila izpuščena ter došla domu. 24. maja je naročilo celjsko okrožno sodišče ostanke zgorelih žensk izkopati, a takoj nato je zapoved preklicalo, iz česar se lahko sklepa, da se sploh ni zgodilo nobeno zločinstvo. So li obdolženi res kaj zakrivali, tega danes še nihče trditi ne more. Zato je pa tudi neodpušljivo, kaj vse pišejo neke novine, n. pr. „Wiener Neugigkeits Weltblatt“ o družbi „Videmskih tolovajev“. Ta list pripoveduje, da je videmska roparska banda vsepovsodi po Spodnjem Štajerskem kradla, požigala, ropala in morila; da se je pa zdaj posrečilo orožnikom, poloviti te „tolovaje“. Tukajšnje pošteno prebivalstvo je res grozno vznemirjeno in razdraženo, ker se je zdaj ob najnujnejšem poljskem delu pozaprla toliko delavnih moč, več gospodarjev, ki so na glasu neomadeževanih poštenjakov. Vsi želimo in zahtevamo, da se preiskava nagloma vrši, da pride na svetlo resnica. — Aretovano društvo šteje 16 moč in 4 ženske, neko dekle ima s seboj svojo dveletno hčerko. Glavni obdolženec je neki Jakob Kruševar. Preiskava bo dolgotrajna in najbrže pokaže, da so orožniki vso stvar pretiravali.

Dopolnilna državnozborna volitev za Maribor je razpisana na dan 5. junija t. l.

Požar v Mariboru. Dne 25. t. m. je nastal ob pol 11. uri zvečer doslej iz neznanega vzroka ogenj v popolnoma novo urejeni trgovini jestvin g. Prebila v Gosposki ulici. Šele okoli 12. ure ponoči se je posrečilo požarni brambi ogenj pogasiti, ki bi sicer napravil velikansko škodo.

Nova zgradba se je zrušila. Pri gradnji dvonastropne hiše učitelja Gaišega v Mariboru se je zrušila takozvana atika. Zidovje je zadelo dva zidarja, ki sta imela opraviti pod slemenom. Oba sta padla z odrom vred v globočino. Zidar Anton Ozim je obležal mrtev, zidar Fr. Žizek pa je smrtno ranjen na glavi. Zdrobljeno ima tudi eno roko in eno nogo.

Stekel pes je ugriznil v Slov. Bistrici 2letnega sina gostilničarja Supančiča, nadalje pa tudi več svinj in psov v okolici. Psa so ubili, ravno tako ogrizene svinje in pse, dečka pa so prepeljali v Pasteurjev zavod na Dunaj. Nad mestom in okolico je proglašen pasji kontumac.

Tečne klobase. Kočarici Weber in Peitler iz Račjega pri Mariboru sta prodajali že dlje časa mariborskim kramarjem klobase, ki sta jih polnili mestu za prasičjim z konjskim mesom. Bili sta zato obsojeni vsaka na mesec dni zavora.

Vzor „Štajercijanca“. Jožef Stajniko iz Ljutomeru je bil v petek 26. maja pred mariborskim okrožnim sodiščem radi krive prisege obsojen v 4mesečno ječo. To je isti, ki je lani trosil po Ljutomeru laž, da je g. dr. Grossman naščuval Slovence, da so metali povodom neke pevke slavnosti v Ljutomeru na nemčurje kamenje.

Mariborska „Šitalnica“ in „Podravska podružnica slov. plan. društva“ priredite na binkoštno nedeljo izlet k sv. Duhu na Ostrem Vrhu. Mariborčanje se peljejo v jutro ob 6. uri do postaje Sv. Lovrenc ob Kor. železnici. Slovenci! Udeležite se mnogobrojno tega izleta — velja podpreti važno narodno trdnjavo ob meji!!

„Wacht an der Drau“ propadla. Ptujška podružnica „Drau-Wacht“ zveze nemških delavcev „Germania“ se je razšla.

Vojaskega zdravnika je hotel podkupiti. Oženjeni čevljarski pomočnik St. Divjak iz mariborske okolice bi se bil rad rešil orožnih vaj kot nadomestni rezervist ter je prinesel polkovnemu zdravniku dr. Diwaldu 60 K, ako ga superarbitruje. Zdravnik pa ga je ovadil sodišču, ki je obsodilo Divjaka zaradi podkupovanja uradne

osebe v šesttedensko ječo. Tudi usodnih 60 K zapade.

„Murski Sokol“ v Ljutomeru namerava, če bomogoče, še letos razviti svojo društveno zastavo. — V ta namen so se združile naše narodne dame iz trga in okolice v poseben komite, kateri je prevzel nalogo s pobiranjem, s prirejanjem raznih zabav in izletov priljubljenemu sokolskemu društvu zastavo podariti. — Navdušenje in požrtvovalnost narodnega ženstva je nam jamstvo, da bo v kratkem času nad čvrstim in čilim „Murskim Sokolom“ vihrala društvena zastava. — V ta namen je nabrala učiteljica gđ. Kocuvan v veseli družbi pri zadrugi na Cvenu od br. Joška Rajha iz Mote za darovano vino 18 K in druge gospodične, kakor tudi posebno br. Petovar se bavijo z razpečavanjem v ta namen tiskanih blokov. — Dne 1. junija priredi „Sokol“ pešizlet na Gornji Kamenščak dne 18. junija pa veliki izlet vezan z javno telovadbo z bratskim hrvatskim „Sokolom“ iz Varaždina v Ormož. Natančni program se objavi. Na zdar!

Gornji grad, dne 27. t. m. Pri današnji volitvi staršinstva je voljen županom g. Josip Mikuž, gostilničar in mesar; prvim svetovalcem g. Franc Kocbek, nadučitelj; drugim svetovalcem g. Anton Kolenc, posestnik.

V Gotovljah v nekem oziru res vrlo napredujemo, tako, da imamo zasnovanih že mnogo koristnih društev. A pozabili smo pri vsem na občinska pota in ceste. Tudi mostovi se radi položijo, mnogokrat morajo tudi tamkaj kak voz vzdigniti in iz nesreče spravljati. Pri povodnji morajo zunanji otroci, če hočejo v šolo, vodo do kolena gaziti. Torej prosimo tudi v tem oziru napredka.

Zaročil se je gosp. Andr. Levak, veleposestnik in ravnatelj posojilnice v Brežicah z gospodično Ivano Warletz. Castitamo!

Za slovensko obrt. Nujna potreba je, da se naseli v Brežicah ključavničar. Sedaj ravno je prilika, ker se lahko dobite dve delavnici z orodjem. — Ustanovil bi se lahko torej slovenski obrt skoro brez vsakega kapitala, ter je vredno, da se oglasi kak mlad, priden mož. Vsa natančnejša pojasnila daje „Slovensko obrtno društvo v Celju“.

Osnovano se je v Brežicah tamburaško društvo, in društveniki že težko čakajo pričetka vaj.

Brežice, dne 29. maja 1905. Schillerjevo slavnost so obhajali le pristni „nemci“ iz Brežic dne 27. t. m. v svojem „Pufštajnu“. Solze silijo človeku v oči, ko vidi pristne potomce Tevtov v tako zadolženem kotičku velike nemške kulture glave skupaj tiščati in povpraševati: Kdo je Schiller; pride s Pommerjem, bo kaj plačal? i. dr. Na čelu te slavnosti je bil okr. glavar pl. Vistarini, župan Faleschini, predsednik krajnega šolskega sveta Karol del Cott, znani velikan Schniderschitsch in zakupnik nemške kulture Radovan Serbec, okrajni inženir iz Celja; potem Radfelgenzerstöhner g. Potrz, znana kapaciteta iz Rajhenburga. Sami pristni „nemci“, ki „treu an ihrer Muttersprache halten“. Gospod Schniderschitsch kot predsednik šulvereina pa je po navadi pokazal svojo fizično zmožnost. Gospod Hinterholzer je baje navdušeno govoril „über die deutsche Treue“, ki je vže „Feuerprobe“ prestala. Da, to so močakarji! Sv. Duh jim je pa odvzel ob 10. uri luč; vse svetilke so napravile naenkrat puf in bila je tema, vsa inteligenca je klicala z velikim Nemcem Goethejem: „Mehr Licht!“ Mi pa pristavimo: „Več pameti!“

Ptuj. V nedeljo, dne 4. junija 1905 ob 3. uri popoldne se vrši gospodarski in politični shod pri Sv. Vidu poleg Ptuj. Razpravljala se bodo važna vprašanja.

Socijaldemokratsko akademsko društvo so nameravali po prizadevanju dr. Slekovca, znanega povzročitelja sklepa občinskega odbora v Eggenbergu proti „Südmarki“, ustanoviti v Gradcu, a ta namen je preprečilo nemško nacionalno dijaštvo, ki je na shodu imelo večino. Oklic sta podpisala tudi jurist Knapitsch in med. Linhart, bivša burša. Knapitsch so na shodu očitali, da je bil radi neke nečastne stvari izključen iz buršovskega društva, Linhartu pa, da je bil izključen, ker ni razločeval med svojim in društvenim denarjem.

Prijatelj pesniške muze. Čez nekaj dni se začno tiskati pesmi bivšega ljutomerskega učitelja Josipa Freuensfelda-Rádinskega, ki jih podpisani založim približno toliko iztisov, kolikor bo naročnikov. Pesmi izidejo začetkom julija v obsegu 150 strani, na finem papirju in s pesnikovo sliko na čelu. Vse one prijatelje slovenske poezije, ki jih moje nabiralne pole morebiti ne dosežejo, a žele imeti omenjeno zbirko pesmi, vljudno prosim, da mi blagovolijo to najpozneje do 10. junija naznaniti, oziroma vposlati naročnino 1 K 40 v, za poštino 10 v več — kar mi je še ljubše — pod naslovom: Fran Cvetko, učitelj pri Sv. Andražu v Slov. goricah.

Magneta Neptuna leteča Grkinja, poleg domobranske vojašnice v Gaberjih, je res magnet za obiskovalce; v nedeljo je bilo vse zasedeno, in zanimanje splošno, ter se je govorilo samo o njenem prostem plavanju v zraku. Po izvršenih produkcijah izgine z glavo nizzdol v morje, in gledalcu se zdi, da se je vzbudil iz sanj, ko se mu takoj nato predstavi osebno.

Boj za slovanski cerkveni jezik. V Rimu so se sešli dne 21. t. m. jugoslovanski škofje, da se posvetujejo o glagolici, kot cerkvenem jeziku. — Kakšen uspeh bodo imele te konference, se še ne ve, ali eno je gotovo, da skuša večina škofov omejiti rabo slovanskega cerkvenega jezika. To je v prvi vrsti poreški škof Flapp, ki vpliva na papeža v svojem, Slovanom sovražnem smislu.

Kričeče sodne razmere na Koroškem. Znane so tožbe proti „Miru“. Preiskava se je vršila v uredništvu lista, na uredniškem domu, da, uvedla se je celo proti uredniku žepna preiskava. — Ker se pa vendarle ni dobilo nič, kar bi moglo dati le najmanjši podatek glede osebe pisca inkriminiranega sestavka, pozval je preiskovalni sodnik 23 naročnikov „Mira“ iz vrbske okolice v občinsko pisarno v Vrbi, da pričajo o „dozdevnem piscu“. Ker so pa zavedni naročniki „Mirovi“ ostali doma vsi razun enega, zgodilo se je nekaj, česar se more človek nadejati edino le od e. kr. sodišča na Koroškem. Vsi tisti naročniki „Mira“, ki se niso odzvali prvemu vabilu, so bili iznova pozvani v Vrbo na dan 15. t. m., toda na vabilu je bil pristavek, da jih bodo s silo pritirali, če izostanejo. Ali to še ni najlepše. Dve priči niste hoteli izpovedati. Vztrajali sta tudi na stališču, da se jih mora zaslišati slovenski. In dasi ravno je prej preiskovalni sodnik govoril z nekaterimi pričami slovenski, se je proti tema dvema pričama izrazil, da morata izpovedati nemški. Priči sploh niste hoteli ničesar izpovedati in — to je bilo v ponedeljek — v petek sta že imela **poziv kot soobtoženca** za v soboto, dne 20. t. m. ob 9. uri dopoldne pred preiskovalnim sodnikom v Celoven. Tako torej! Kdor noče izpovedati iz popolnoma umestnih razlogov, je takoj soobtožen! Na tak način bi se lahko skovalo obtožencev, kolikor je „Mirovih“ naročnikov! — Res, krasne so te razmere na Koroškem! „Mir“ opravičeno pristavlja, da takega pravosodja ni niti tam doli med Čulkafrji in Hohentoti.

Banka „Slavija“. Življenski oddelek tega slovanskega zavarovalnega zavoda izkazuje vedno uspehe, kateri so vredni pozornosti. Prejel je namreč za prvo četrtletje letošnjega leta 2157 zavarovalnih oglasil za kapital K 6.111.420 — od katerih je bilo izgotovljenih 1612 za kapital K 4.681.030 — V istej trimesečni dobi izplačano je bilo kapitalov za doživetje in smrt K 354.377.89. V času svojega obstanka je izplačala banka „Slavija“ v življenskih oddelkih že K 32.275.376.39, v vseh oddelkih pa K 82.737.159.57. Poleg tega ker je vzajemni zavod, razdeljuje „Slavija“ svojim članom ves čisti dobiček ter jim je izplačala že čez K 1.400.000 — Zavarovalnine same v življenskem oddelku je sprejela banka v letu 1904 K 4.167.274.25, rezervni zakladi pa so narasli na K 31.865.380.80 in zagotavljajo članom v vsakem oziru popolno varnost. — Razvidno je, da je „Slavija“ prodrla že med prve vrste zavarovalnic v obče, in da ima ta zavod važen narodno-gospodarski pomen; kajti „Slavija“ priča o slovanskem napredku, ki se kaže tudi v tem, da občinstvo čimdalje bolj razumeva važnost zavarovanja, ki je doseglo v zadnjih letih v kulturnih deželah velikanski razvitek.

Velikanska skala se je utrgala v četrtku med Zagorjem in Savo ter zgrmela na železniški tir, ki ga je zelo poškodovala, nato se pa zavalila v Savo. Vlak št. 169 iz Zagorja se je ravno bližal. Ondi nahajajoči delavci so mu hiteli nasproti ter ga ustavili. Ko bi bil vlak privozil 2 minuti prej, bi se bila zgodila velikanska nesreča.

Tržaške bombe pred dunajskimi porotniki. V ponedeljek se je pričela zanimiva razprava pred dunajskimi porotniki. Zatoženih je pet Italijanov iz Trsta. Državno pravdnštvo jih toži, da so ustanovili tajni odbor, ki naj pripravi in podpira Garibaldijev napad na Avstrijo, izdelovali bombe in razširjali italijanske veleizdajske spise. Lani 14. in 15. julija je našla policija v dveh laških društvih več izvodov pesmi „All' armi“ (Zgrabite orožje!) in pod podom lesen zaboj, v katerem sta bili dve bombi. Več sumljivih odbornikov je pobegnilo v Italijo, zaprli so pa obtožence. Preiskava je dognala, da so nameravali prekucijo. V Trstu in Istri so poizkušali dobiti prostovoljcev, ki naj bi se pridružili v primernem času Garibaldijevim prostovoljcem. Izmed obtožencev je obstal eden, ostali taje. Izmed beguncev je izvršil samomor v Vidmu voditelj zarotnikov, Boniciolli. Po shodu dne 17. julija za italijansko vseučilišče so nameravali napad na nemško telovadno društvo v Trstu. Razprava je določena na devet dni in se izvrši s pomočjo tolmačev. Prvi obtoženec opisuje razne iredentovske demonstracije v Trstu in pripoveduje o društvu, katerega je ustanavljal trgovski agent Dipauli. Društveni namen je bil pridobiti mladino. Pri predavanjih je bil predavatelj skrit za zastorom, da je mladina ohranila tajnost njegovega imena. Mladino se je učilo, kako naj postopa pred preiskovalnim sodnikom, če bo aretirana. On je moral priseči, predno je bil sprejet za člana iredentovske zveze. Pripovedovalo se mu je o nekem odboru, ki ima zaveznike v Vidmu. Od ondi se vrši posredovanje med Trstom in Milanom, kjer je glavni sedež odborov. Reklo se mu je, da bo Garibaldi v

kratkem nekaj podvzel proti Avstriji. Obtoženec je 20. septembra 1903 (spominski dan zavzetja Rima) razobesil s tržaškega magistrata italijansko trikoloro. Pri nadaljevanju razprave v soboto je nek porotnik pokazal grozljivo pismo, ki jo je dobil iz Trsta. V pismu je rečeno: „Če bo le en obtoženec le na en dan ječe obsojen, ste vi izgubljeni.“ Pismo je povzročilo velikansko razburjenje. Nadaljevala se je razprava tajno.

Društveno gibanje.

— „Celjski Sokol“ priredi v nedeljo 4. junija prvi peš izlet v Šmartno v Rožni dolini in sicer v društvenem kroju. Bratje, udeležite se izleta mnogoštevilno!

— „Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj“ ima v četrtek, dne 1. junija t. l. v navadnih svojih prostorih redno zborovanje. Po zborovanju je obed in sestanek v „Skalni kleti“. Vabi se vljudno k obilni udeležbi! P. n. udom se nudi na večer prilika posetiti koncert v „Nar. domu“.

— Žalec. „Narodna čitalnica“ priredi v nedeljo, dne 4. junija t. l. ob 3. uri popoldne izlet v Zg. Ložnico na vrt gostilničarja And. Zagodeta, kamor se vabijo društva in posamezniki. Ob neugodnem vremenu se preloži izlet na prihodnjo nedeljo.

— Savinjsko učiteljsko društvo zboruje dne 4. junija ob 2. uri popoldne v Gomilskem z določenim sporedom.

— Vrtno veselico priredi „Bralno in pevsko društvo Maribor“ povodom otvoritve vrta v „Narodnem domu“ dne 1. junija 1905. Vspored: 1. Petje mešanega zbora: a) Naša zvezda A. Nedved, b) Da sem jaz ptičica G. Ipavica, c) Gospodov dan H. Volarič, d) Slovo od domovine A. Leban, e) Pri zibelji H. Volarič, f) Le pevaj ptičica H. Volarič, g) Ob tamburici J. Čirič. 2. Med posameznimi pevske točkami svira prvokrat narodna godba mariborska. 3. Različne zabave, kakor šaljiiva pošta, srečolov, streljanje itd. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za nede 40 v, za ude 20 v. K obilni udeležbi vabi najljubšeje odbor. Veselica se vrši pri vsakem vremenu.

— Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu ima svoj II. redni občni zbor v sredo, dne 31. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih.

Dopisi.

Iz Mozirja. Tukaj imamo več narodnih društev, katerim vsem pa je iz raznih vzrokov vzlet in pokret onemogočen. Eno društvo pa je, katero resnično deluje, katero žrtvuje vse svoje moči v mislu postavljenega si gesla: „Vsakomur v bran, Bogu v čast!“ To društvo je naša vrla požarna bramba, katero smelo imenujemo tudi edino brambo pri nas hirajočega narodnega ponosa in časti. Kako velevažen pomen imajo požarne brambe sploh, bi bilo pač odveč naglašati, in dejstvo je, da je Njegovo Veličanstvo, presviti cesar sam vrhovni pokrovitelj brambovcev. Mislili bi tedaj, da bode vsakdo brez vsake hasni podpiral naš namen, nesebični, ognjegasni.

Ali varamo se! Ovir in prezire imamo povsodi. Posebno se nam je boriti z gmotnim vprašanjem. Tu smo si sami pač prva podpora. Kajti — glejte in strmite! — dolžni faktorji so nam še škodoželjna zavora! — Vojna troblja pozivlja vojaka v smrtonosni boj, naš kliče glas roga čisto v smrtno nevarnost.

Dne 10. aprila smo pohiteti morali zopet v piromanistično Rečico, kjer smo do tretje ure popoldne pomagali pogubonosni element krotiti. Stoprav vrnivši se in ne odpočivši se doma, zadoni znova turborni glas, „Za Dretjo gori!“ Brzjavka iz Rečice nas je pozvala na plan. Dasi še utrujeni in izmučeni, nas je takoj dvaindvajsetvrica, večinoma rokodelcev, zapustivši delo in dom, rade volje zasedla vozova in šli smo zvesti svojemu smotru. Toda v tem slučaju nam ni bilo treba v akcijo stopiti. Naše načelnništvo se je pozneje obrnilo na okrajni odbor gornjegradski za povrnitev stroškov za priprege.

Tu samo mimogrede omenimo, da so naša društva po drugod pač na boljšem, kajti povsod plača okraj po 10 K za voz. — Z odlokom z dne 17. maja 1905 st. 146 pa je našo prošnjo za prispevek okrajni odbor z motivacijo odbil, češ, da tam, kamor smo pohiteli gasiti, „ni bilo delovanja gasilnih društev potrebno“. Rebus sic stantibus, dobro! V prihodnje se bomo vedeli ravnati. Mi smo svojo dolžnost opetovano isti dan storili, samo da bi jo častno rešili in spolnili, mi smo imeli samo v slednjem slučaju gotovih stroškov 23 K 64 vin. in pričakovali smo večje kulantnosti od okrajnega odbora, nego se nam je izkazala. To konstatujemo javno samo radi tega, da se vidi, kako se nam čisto celo to, kar nam gre, odtega!

Naš pogum, čvrst in čil pa raste in z istim naša moč bližnjemu na pomoč!

Nova cerkev pri Celju. Dne 26. aprila 1905 je bil pri nas pravi praznik. Ta dan se je slovesno blagoslovilo in otvorilo novo šolsko poslopje. Že predvečer so se zbrala tukajšnja de-

kleta — bivše učence, — da za tako redko slavnost primerno okitijo poslopje, katero bode služilo še poznejšim rodovom v pouk in vzgojo; domači fantje, tudi bivši učenci, pa so prav marljivo pomagali ter med prepevanjem domačih narodnih pesmi stavili pred novim šolskim poslopjem smreke, katere je v ta namen podaril posestnik Kolar.

Drugi dan 26. aprila jn bilo blagoslovljenje nove šole. V odičeni šolski sobi I. razreda je najprej nagovoril gosp. nadučitelj Fr. Leskovar zbrane občinske odbornike, ude krajeuga šolskega sveta, vse odrasle navzoče in šolsko mladino. Zahvaljeval se je v svojem govoru vsem, kateri so pripomogli, da se je to krasno poslopje postavilo, omenil, da če so bile žrtve res velike, vendar naj bodo vsi potolaženi, kajti glavnic, ki je tukaj naložena, bode gotovo donasala obile obresti. Končal je svoj govor: Živeli vsi šolski dobrotniki!

Na to govori župan Ivan Pinter ter navdušeno pozivlje starše, naj redno pošiljajo otroke v šolo, ker dandanes je šola za vsakega potrebna.

Ko je gosp. župan končal svoj govor, nastopi učenka III. razreda Micika Klinc ter se v daljšem govoru zahvaljuje v imenu součenk in součencev za to novo poslopje, obljubljuje, da se bodejo vsi pridno učili, se lepo obnašali.

Po končani slovesnosti smo se zbrali v gostini gospe Krivec, ter se telesno okrepčali. Pridružili so se nam tudi bivši tukajšnji učenci, ki se sedaj šolajo nu raznih zavodih.

Ko so se nam jeziki vseokoli razvozlati, vrstila se je napitnica za napitnico. Bivši tukajšnji učenec Fran Legvard, sedaj učenec kmetijske šole v Grottenhofu pa je v svoji napitnici sprožil misel, naj bi se tukaj ustanovila kmetijska podružnica, meneč, da v tako lepem in rodovitnem kraju bi se dalo veliko bolj napredovati, ako bi se bolj združevali.

Končno si štejemo v dolžnost, da se vsem, ki so pri zgradbi pomagali, dostojno zahvalimo.

Slovenj gradec. Ni verjetno, pa vendar je istina, da velja v Slovenjgradu boljše, kakor tudi najslabše meso kg 1 K 36 v, če tudi je cena živine znatno padla. V Celovcu velja kg mesa 80 do 90 v in to je vendar čudna razlika. Tudi v Gradcu in na Dunaju je gosposka na blagor občinstvu draginjo mesa preprečila, le v Slovenjgradu se ne upa nihče ganiti.

Mogoče bi se kateri narodni mesar našel, ki bi pri „Zadrugi“ mesnico otvoril; seve po nižji ceni, odjemalcev mu ne bi manjkalo in bi gotovo dobro prospeval.

Tuji, ki so dozdej prihajali v naše kraje na letovišče, bodo gotovo kraje, kjer so živila tako draga, zamenjali s cenejšimi, kar bi morali Slovenjgradčani še za časa v pošte vzeti.

V Gradcu se je vršil dne 20. maja shod graških slovenskih akademikov. Predsedoval mu je sklicatelj shoda, g. cand. phil. Ivan Ozmeč. G. cand. iur. Lovro Pogačnik je poročal o gmotnem položaju graškega slovenskega dijaštva, iskal vzrokov, ki so zakrivali slabo denarno stanje in v daljšem razmotrivanju govoril o načinu, kako bi se dalo tem skrajno slabim razmeram odpomoči.

Pri drugi točki poročal je gospod phil. Davorin Beranič o stanju in nalogah graške akad. podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Nato je poročal g. phil. Albert Kramer o skrajno slabem denarnem položaju „Bolniškega društva za slovanske akademike“ in razmotrival vprašanje, ali bi ne bilo mogoče, da se ustanovi „Bolniško društvo za slovanske akademike“.

G. phil. J. Janc je govoril k vprašanju, v koliko je mogoča organizacija vsega graškega slovenskega dijaštva. Organizacija je prepotrebna in tudi mogoča; ako nas ločijo v drugih rečeh načela, v narodnih in stanovskih moramo biti složni.

V „Odbor graških slovenskih akademikov“ voli vsako društvo dva člana in enega namestnika. Predsednik se voli za eno leto; slede si redoma predsedniki društev „Tabor“, „Triglav“, „Zarja“.

Navzoči akademiki so z navdušenjem pozdravljali novo izvoljeni odbor in mu želeli uspešnega in plodonosnega delovanja.

Politični pregled.

— Na Ogrskem državljani že pet mesecev ne plačujejo direktnih davkov državi, ker državni zbor ni odobril proračuna. Večina zbornice se s kraljem še vedno ne more sporazumeti in noče prevzeti vlade, ako cesar ne dovoli, da se bo v ogrski armadi ukazovalo in uradovalo v madjarskem jeziku.

— Stranka čeških kmetov v Pragi je obhajala desetletnico. Ob času svojega obstanka je mnogo storila, da se je češki kmet probudil in osamosvojil. Kmet ima svoje posebne potrebe in želje, zato ima svojo politiko in svojo stranko. Češka agrarna stranka ima v državnem in deželni zborih zastopnike. Ob enem se je v Pragi vršila velika gospodarska razstava. Na slavnostnem shodu češke agrarne stranke je prišlo do strogega spopada s klerikalci iz Moravske, ki se tudi štejejo med kmetsko stranko.

— Iz Makedonije. Bolgarsko prebivalstvo je skrajno razburjeno vsled neprestanih grških

nasilstev. V Solunu je neki Grk hudo ranil gimnazijskega ravnatelja, Bolgara Čengeleva. V Kavakliju (Bolgarija) je grška druhal naskočila bolgarsko šolo, jo razdajala in raztrgala sliko kneza Ferdinanda. Ako bi ne bilo tako strogih vladnih odredb ter bi policija ne nastopila tako odločno, prišlo bi bilo že zdavno do krvave osvete zoper predrzno vedenje Grkov, ki uživajo bolgarsko gostoljubje.

Rusko-japonska vojna.

Velika pomorska bitka v Korejski ožini.

V soboto zjutraj, dne 27. t. m. se je začela dolgo in nestrpno pričakovana bitka med dvema najmočnejšimi brodovji, ruskim in japonskim. Šlo se je za gospodarstvo na morju. Hrabri, odločni in neustrašeni Roždestvenskij se je približal svojemu cilju in se pojavil z brodovjem nenadoma v Korejski cesti dne 27. t. m. dopoldne. Roždestvenskij je šel drzno svojemu cilju nasproti po prestanih velikanskih nevarnostih in zaprekah, ki so mu križale pot po morju. Ves svet je uprl oči k otoku Tsusimi, ki je 40 milj oddaljen od Mazampa, kjer je toliko slavljeni japonski admiral postavil svoje brodovje.

Gotovo je, da so imeli Japonci na svoji strani vse ugodnosti pomorske bitke: Imeli so na razpolago varna pristanišča, znano jim je bilo vsako zavetišče ter so svoje ladje lahko najskrbnejše oborožili za boj. Roždestvenskij pa je s svojim brodovjem moral pluti malone okolo vse zemlje ter je v hipu, ko so mu že pešale fizične in duševne sile vsled silnih naporov, prišel na bojišče, da si izvojuje pogin ali zmago.

Roždestvenskijevo brodovje je pri vходу v Korejsko cesto trčilo z japonsko mornarico. Ni še natančnejših poročil o razvoju in izidu bitke, kar pa jih je, so sama nezanesljiva ugibanja. Vesti, ki govore o uničenju baltiskega brodovja, so daleko pretirane.

Že mesece in mesece je Togo pripravljala glavni udar ter si izvolil za bojišče oni del morja, ki mu je bil najbolj ugoden, na katerem so tri japonske vojne luke, vse močno utrjene. Rusi so — kakor se smatra — poslali 6 bojnih ladij in 14 ladij drugega razreda v boj ter so morali šteti z nekaterimi pomožnimi križaricami in nekaterimi torpedovkami vso silno okorno in težko ladjevje, ki je vozilo živež, sploh vojne potrebščine. Admiral Togo je najbrže napadel Ruse s petimi vojnimi ladjami ter devetimi oklopnici, ter je imel vse taktične ugodnosti na svoji strani. Bitko so gotovo začele prve torpedovke, Togo je napadel posamezne ruske ladje, jih gnal pred seboj morda v past — na podmorske mine — ali v tesne zalive, kjer so bile ladje izpostavljene ognju mogočnih obrežnih trdnjav. Na ta način je morda uničil Rusom nekaj ladij; seveda so tudi japonske izgube ogromne.

Dosedanja poročila iz angleških in ameriških virov govore o velikem ruskem porazu.

Pariz, dne 29. maja. „Information“ brzojavlja, da je bil izid bitke poguben za Ruse in Japonce, ker imate obedve brodovji znatne poškodbe in izgube.

London, dne 29. maja. Preko Šangaja prihaja pekinško poročilo, da je bilo baltisko brodovje pri Tsusimi poraženo in da je pobegnilo proti severu. Štiri velike ruske ladje so se potopile. Grom topov se je slišal preko Vusuna. Čuje se, da se je rusko baltisko brodovje razpršilo na tri dele ter da je en del se poizkušal rešiti skozi Korejsko cesto, drugi skozi Cungari cesto in tretji skozi cesto La Pereuse.

Petrograd, 29. maja. Tu o pomorski bitki še ni nič priobčenega. Po mestu vlada silno razburjenje. Admiraliteta tolaži ljudi, češ, da so vesti o potopljenih ladjah skoro nemogoče. Po mestu se pa govori, da so potopljene tri križarke, da je tudi mnogo drugih ruskih ladij poškodovanih ter da so tudi Japonci imeli velike izgube.

London, dne 29. maja. Iz Cintava se poroča, da se boja v Korejski cesti ni vdeleževalo vse rusko brodovje, vse počasnejše ladje so plule okolu Japonske. Čuje se, da so Japonci v boju izgubili eno križarico in deset torpedovk.

Dunaj, dne 29. maja. Ob 3/4 2 popoldne je na dunajsko borzo došla iz Londona brzjavka, ki pravi, da so v bitki pri Tsusimi imeli Japonci velikanske izgube in da se je večjemu delu ruskega brodovja posrečilo priti v Vladivostok.

London, dne 29. maja. Iz Tokia so došli telegrami, da so Rusi potopili tri japonske križarke ter uničili kakih dvanaest japonskih torpedovk.

Raznoterosti.

— Zlati pregovori za inserente. Enkrat inserirano, nikdar inserirano. — Prenehati z oznanili, če gre kupčija slabo, se pravi razdreti nasip, kadar stoji voda nizko. — Kdor oznanila seje, bo naročila žel. — Mnogo je pridobljenega, če je oznanilo tako, da obrne pozornost nase. — Trgovci, ki na vsake tri mesece enkrat inserirajo, pozabijo, da ljudje nobene stvari nimajo dalje v

spominu, ko en teden. — Delaj kupčije z ljudmi, ki inserirajo, kajti ti so inteligentni, in ti ne boš pri tem nikdar izgubil (Franklin.)

— **Marljive čebele.** Zares se mora človek učiti pridnosti od čebelice. Mala čebelica mora neumorno delati, da znese skupaj en kilogram medu. Pri vsakem izletu nabere samo 5 desetink grama te slaščice. Za sto gramov potrebuje torej dvatisoč izletov. Šestdeset odstotkov tega medu pa je voda, ki v sadovih izhlapi. Torej mora čebela nič manj nego petindvajsetisokrat izleteti, da nabere en kilogram čistega medu. Za sto kilogramov je treba dva milijona in pol izletov. Res velikansko delo za tako stvarico kot je čebela.

— **Statistika živalskega sveta.** Pariški muzej za prirodoznanstvo je sestavil statistiko živalstva. Po tej statistiki živi na zemlji in v morju okoli 400.000 živalskih vrst, ki so učenjakom poznane in opisane. Žuželk je 280.000 raznih vrst, ptic pa le 13.000 vrst, torej trideseti del vseh živalskih vrst. Dalje je poznanih 12.000 rib, 8300 vrst reptilij, med temi 1600 vrst kač, 50.000 vrst moluskov (žlezastih črvov) 1300 vrst amfibij (dvoživk), 20.000 vrst pajkov, 8000 vrst črvov.

— **12 milijonov zapravil.** V Monte Carlo je pred nekaj dnevi umrl angleški zapravljivec marki Anglesey, star šele 30 let. Od leta 1898 sem je vse svoje premoženje v gotovini 12 milijonov kron in svoje posestvo, ki mu je donášalo letnih 2½ milijona kron — pognal. Na svojih gradovih prirejal je posebne gledališke predstave, kjer je tudi sam nastopal, ves posut z biseri. Pri prodaji njegovih stvari skupilo se je samo za lepotečja okoli milijon kron. A posebno pozornost je vzbujala njegova garderoba. Imel je nič manj kakor 227 kompletnih salonskih oblek, 362 telovnikov, 100 površnikov, 73 frakov raznih barv, 142 parov čevljev vsake vrste, 82 spalnih sukenj itd. Izmed mnogoštevilnih kožuhov je bil eden cenjen na 1000 funtov šterlingov (24.000 K). Anglesey je pred kratkim pribežal v Monte Carlo, da bi tam v igri poiskal drugo srečo, a našel je smrt.

Loterijske številke.

Trst, dne 27. maja 1905: 59, 22, 71, 85, 87.
Linc. " " " " 52, 72, 50, 36, 12.

Razpis cestne zgradbe.

Okrajni zastop slovenjebistriški je sklenil, da odda zgradbo nove okrajne ceste Črešnjevce-Vrhloga-Ternovec ponudbenim potom, in se ta zgradba razpisuje. Zgradbeni stroški so proračunjeni na 60.034'09 K. Dotične kolekovane ponudbe naj obsegajo ime in predime, bivališče in stan ponudnika, popust ali zahtevano nadplačilo po odstotkih v proračunu razvidnih enotnih cen v številkah in besedah; dalje potrdilo, da so ponudniku znani ponudbeni in gradbeni pogoji, in izjava, da se istim podvrže, ter se naj vložijo najdalje do 15. junija 1905, do 12. ure dopoldne v pisarni okrajnega zastopa v Slovenski Bistrici.

V uradu vzročenim ponudbam je priložiti potrdilo, da se je vložila jamščina pri okrajni blagajni, po pošti doposlanim ponudbam je priložiti vadij in vrednost zneska omeniti.

Na zunanji strani naj ima ponudba napis: „Ponudba za zgradbo okrajne ceste Črešnjevce-Vrhloga-Ternovec.“

Jamščina (vadij) znaša 10%, t. j. 6.003 K, in se ima položiti v gotovini, v javnih obli-gacijah, ali pa v hranilničnih knjižicah.

Stavbeni načrt, stroškovnik in dražbeni pogoji so med uradnimi urami v pisarni pod-pisanega okrajnega odbora v pregled razpoloženi.

Okrajni odbor v Slov. Bistrici
due 25. majnika 1905. (273) 1

Načelnik: **Albert Stiger.**

(275)

Martin Zupančič, učitelj v pokoju, naznanja v svojem in v imenu svojih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pre-tužno vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga gospa

Lujiza Zupančič

danes, v soboto ob pol 5. uri pop. po kratki, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v 54. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v ponedeljek, 29. maja ob 5. uri popoldne iz javne bolnišnice ob „Pavlovih vratih“ na pokopališče sv. Petra v Gradcu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Danijela v Celju.

Drago rajsko priporočamo v blag spomin in molitev!

Gradec, 27. maja 1905.

Martin Zupančič, soprog.

Ana, učiteljica, Hermina, Stancel in Irma, c. kr. pošt. odpraviteljici, Ludovik, petošolec, otroci.

Posebni „parte“ se ne razpošiljajo.

Kupujte narodni kolek!

Vožnje karte in tovorni listi v

Ameriko
Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v **Novi York** in **Filadelfijo**.
Koncesijovana od visoke c. kr. vlade.

Pojasnila daje **Red Star Linie**, Dunaj IV., Wiener-gürtel 20 ali pa **Resman Ivan**, glavni zastopnik v Ljubljani, Kolodv. ulica št. 41. druga hiša na levo.

Radi snaženja prodajalnih prostorov

prodajam

(277)

obutev, dokler je še kaj v zalogi, po znatno

znižanih cenah.

Čevlje dam tudi proti plačilu na obroke. Na-ročila po meri se izvršijo takoj in ceno.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Štefan Strašek

čevljarski mojster v Celju, Graška cesta.

Razpis službe

okrožnega zdravnika

za zdravstveni okraj Zgornja Polskava, obstoječ iz 11 občin.

Letna plača (deželni in občinski doneski) znaša 1314 K. Sedež zdravnika, kateri ima vzdrževati hišno lekarno, je na Zgornji Polskavi.

Obeh deželnih jezikov zmožni prosilci imajo vložiti pravilno opremljene prošnje do 15. junija t. l. pri podpisnem odboru.

Odbor zdravstvenega okraja Zgor. Polskava, dne 19. majnika 1905.

(276)

Anton Keršič, načelnik.

Vajenca

(274)

Kateri je zmožen tudi nekoliko nemščine, sprejme takoj v trgovino mešanega blaga

Ivan Rus, trgovec na Bledu.

Original **SINGER** Nähmaschinen
Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.
Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

Najprimernejša darila za godove, birmo itd. so

Singerjevi šivalni stroji
za domačo porabo in obrtne svrhe vsake vrste.

Velika trpežnost in vzorna konstrukcija usposobljajo stroje do najvišje tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih modernega in umetnega vezenja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev
CELJE, Kolodvorska ulica šte. 8. (152) — 15

Gumi za cepljenje trt

najboljše kakovosti se dobiva v „Zvezni trgovini“ poprej
D. Hribar v Celju.

Citre so naprodaj

jako fine, imajo umetniško vrednost; veljale so okrog 85 gld.
Prodajo se za polovico cene. Več pove **Jožefa Gabriča**,
pri Čatru, zidarski mojster, Čret pri Celju.

(269) 2-2

Marko Radoš

Celje, Glavni trg št. 3

ima istrijsko dobro vino
in dobro žganje na drobno
in debelo naprodaj po mo-
goče nizki ceni. :: ::

Trgovina

z manufakturnim, špacerijskim in železnim blagom
v cvetočem stanju

se takoj prodaja.

Natančneje pove le samo kupcem upravnistvo
(263) 4-2 „Domovine“.

Naprodaj

je sredi trga blizu Celja enonadstropna hiša
pripravna za vsako trgovino.

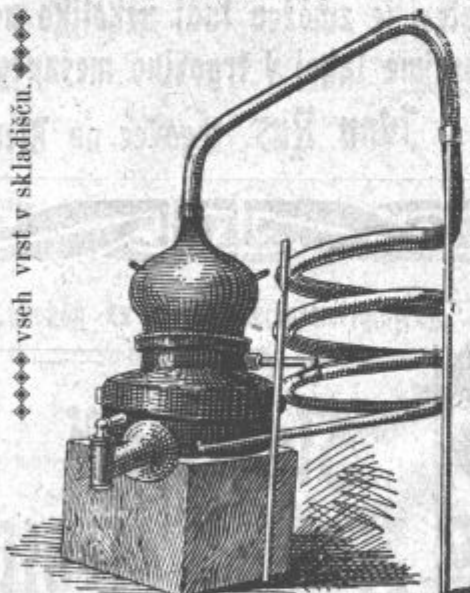
Zraven je 6000 hmeljevk, katerih 4000
je na novo nasajenih z dve in tri letnim gold-
lingerjem; poleg je tudi novozidana sušilnica.
Natančneje se izve v upravnistvu tega lista.

(272) 3-2

Zacinjenje in popravila vsake vrste
točno in ceno.

Kotli za pranje in kuhanje
žganja

Demetriji Glumac, kotlar

Celje, Graška cesta št. 28

se priporoča p. n. naročnikom za vsa v njegovo stroko
spadajoča dela kakor za vsakovrstno monti-
ranje parnih kotlov, za parne stroje, v
barvarijah, belilnicah, kožarnah, tovar-
nah za sveče in magarin itd., paro- in
vodovode v bakru in železu.

(238) 50-6

Velike ljudske zabave!

Poleg domobranske vojašnice v Gaberjih.

Magneta zračno čudo, imenovana leteča Grkinja.

Za nadaljno za-
bavo je na raz-
polago še tamkaj

mehanično strelišče
in karosel ter

gugalnica.

Natančneje na
lepakih!

VSTOPNINA: 1. vrsta 40 v, stojišče 20 v; otroci polovico.

K mnogobrojnemu obisku vljudno vablje

lastniki.

Izurjen strojnik

(266) 3-2

(mašinst)

se sprejme s 1. junijem

v tovarni na Spodnjem Štajerskem.

Isti mora biti neoženjen, zanesljiv in trezen.
Ponudbe pod šifro **F. K.** na uredništvo lista.

Več stanovanj

velikih in malih, v novi hiši
na novi cesti tik mesta Celja,
v krasni legi in na zdravem
zraku, se odda od 1. junija
naprej. — Natančneje pove
upravnistvo „Domovine“.

(268) 2-2

Otroška vrtarica

ki ima veselje do
tega poklica, se
sprejme. Naslov
pove uredništvo
„Domovine“.

(265) 3-2

Proda se posestvo

blizu Ljubljane, ob Tržaški
cesti, kjer je že dobro vpeljana
stara gostilna z lepim senč-
natim vrtom, zraven je velika
vinska klet, posebno pripravna
za kakršnega vinskega trgovca
na debelo. — Pojasnila daje
Egid Jeglič, v Ljubljani,
Reseljnova cesta št. 13.

2-1

(270)

Trgovina z železnino „MERKUR“ P. MAJDIČ, Celje

priporoča:

TRAVERZE, železniške šinje CEMENT, cevi iz kamenščine in strešno lepenko.

Razne poljedelske stroje

posebno pa

peronospora-brizgalnice.

! Gumi za cepljenje!

Kose, srpi in najboljši brusni kamni.

Mreže in trnjeve žice za ograje. Železno pohištvo in stoli ter mize za vrtove.

CENIK POLJEDELSKIH STROJEV JE IZŠEL.

Za občinske urade!

ZVEZNA TRGOVINA

poprej D. Hribar v Celju

založila je **Občinski blagajniški dnevnik**, vezan 300 strani. **Dnevnik obč.**
ubožnega zaklada, vezan 300 strani in v Celjskem okraju predpisan **Studenčni kata-**
ster v polah in vezan.

(271) 3-2